

ਦੇਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਜਾਇਜ਼ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਤੈਅਸ਼ੁਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਨਿੱਜੀ ਹਿੱਤ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਧਨ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਟਕਰਾ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਨਿੱਜੀ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਲਈ ਰਾਹ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਸੀ ਜੋ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸੋਢੀ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ:-

"ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਜਿਸਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸਬੰਧਤ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਗੈਰ-ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨਤੀਜੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ, ਅਦਾਲਤ, ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ, ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ; ਪਰ ਇਹ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਜਨਤਕ ਭਲਾਈ ਅਤੇ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਚੰਗੇ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਓਵਰਰਾਈਡ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(16) ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਕਰਨਾਲ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ, 22 ਜੂਨ, 1966 ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਚੀਫ਼ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਾਂਗਾ, ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਰਜਿਸਟਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਾਂਗਾ। ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇਸ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਬੰਧਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ-

ਆਰ. ਐਨ. ਐਮ

ਫੁਲ ਬੈਚ

ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ ਸੀ. ਜੇ., ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਡੀ. ਕੇ. ਮਹਾਜਨ, ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰਾਏ

ਅਤੇ ਬਾਲ ਰਾਜ ਤੁਲੀ, ਜੇ. ਜੇ.

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਭਗਤ ਰਾਮ ਪਤੰਗਾ, - ਜਵਾਬਦਾਰ

ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰ. 70 ਆਫ 1964

10 ਅਪ੍ਰੈਲ 1969

ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ (III of 1911)- S. 1 6(III)(e)- ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਮਿਊਂਸਪੈਲਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼- ਕੀ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ-ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ - ਕੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰੋ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ, 1911 ਦੀ ਧਾਰਾ, 16(l)(e) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਇੱਕ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਜ਼ਿਓ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ

(Para 8)

ਨੇ ਮੰਨਿਆ, ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16(1) (ਈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਹਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਰਕ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਰੂਪਰੇਖਾ ਦੇਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਹ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16(l)(e) ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਸਸ਼ੋਧਨ, - ਇੱਕ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣਾ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਮਿਊਂਸਪੈਲਿਟੀ ਦੀ ਚੋਣ ਲੜਨ ਲਈ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦੇਣਾ, ਇੱਕ ਮਿੱਥੀ ਮਿਆਦ ਲਈ, ਫਿਰ ਵੀ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਅਥਾਰਟੀ ਜਿਸਨੂੰ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਤਰਕ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਰੂਪਰੇਖਾ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ।

(ਪਰਾ ੮)

ਮਾਨਯੋਗ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਸ੍ਰੀ ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਸ੍ਰੀ ਬਲ ਰਾਜ ਤੁਲੀ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਵਾਲੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ 7 ਅਗਸਤ, 1968 ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਕੇਸ ਰੈਫਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕੇਸ. ਮਾਨਯੋਗ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਸ੍ਰੀ ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ, ਮਾਨਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰਹੜੀਆ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਬਲ ਰਾਜ ਤੁਲੀ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ 2 ਫਰਵਰੀ, 1969 ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਪੰਜ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਅਤੇ ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲਾ ਮਾਨਯੋਗ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਸ੍ਰੀ ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ, ਮਾਨਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਮਾਨਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਡੀ.ਕੇ. ਮਹਾਜਨ, ਮਾਨਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਡੀ.ਕੇ. 10 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਜਸਟਿਸ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਮਰੀਆ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਬਲ ਰਾਜ ਤੁਲੀ ਜੀ।

1969

18 ਸਤੰਬਰ, 1963 ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ 22 ਆਫ 1963 ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਏ.ਐਨ. ਗਰੇਵਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ X ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰੋ।

ਐੱਮ.ਆਰ.ਸ਼ਰਮਾ, ਡਿਪਟੀ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਆਰ.ਐੱਲ.ਸ਼ਰਮਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸਨ।

ਆਰ.ਐਸ ਮਿੱਤਲ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਆਨੰਦ ਸਵਰੂਪ, ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸਨ।

ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ।

ਮੋਹਰ, ਸਿੰਘ, ਸੀ.ਜੇ.- ਫਗਵਾੜਾ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ 20 ਜੂਨ, 1960 ਨੂੰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਹੋਈ। ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਉਪ ਮੰਡਲ ਅਫਸਰ (ਸਿਵਲ) ਨੇ ਕੀਤੀ। ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ

ਉਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ, 1911 (1911 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 3) ਦੀ ਧਾਰਾ 16 (1) (ਈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਰੇਕ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 'ਐਕਟ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਸ਼ੋਅ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ -ਕਾਰਨ ਨੋਟਿਸ, 5 ਦਸੰਬਰ, 1960 ਨੂੰ

ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ, ਭਗਤ ਰਾਮ ਪਤੰਗਾ ਅਤੇ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ ਦੀਆਂ ਦੋ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦੇ ਨਾਲ ਅਨੁਬੰਧ 'ਏ', ਉਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਭਗਤ ਰਾਮ ਪਤੰਗਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ- "ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 20 ਜੂਨ, 1960 ਨੂੰ ਉਪ ਮੰਡਲ ਅਫਸਰ (ਸਿਵਲ), ਫਗਵਾੜਾ ਨੇ ਇੱਕ ਮੀਟਿੰਗ ਬੁਲਾਈ ਸੀ। ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਫਗਵਾੜਾ ਦੇ ਨਵੇਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ 17 ਅਕਤੂਬਰ, 1959 ਨੂੰ ਹੋਈ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਦੀ ਸਹੁੰ ਚੁਕਾਉਣ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ। ਚਾਰਜ ਸੰਭਾਲ ਲਿਆ। ਤੁਸੀਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਚੋਣ ਸਮੇਂ ਉਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਸੀ। ਤੁਸੀਂ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸ਼੍ਰੀ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਸਮੂਹ ਦੇ ਸਮਰਥਕ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਉਮੀਦਵਾਰੀ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸੀ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਜਦੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ ਬੇਕਾਬੂ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕੱਪੜੇ ਪਾੜਨ ਲੱਗੇ, ਆਪਣੀ ਛਾਤੀ ਨੂੰ ਕੁੱਟਣ ਲੱਗੇ ਅਤੇ ਕਤਾਰ ਬਣਾਉਣ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਗੜਬੜ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਬਾਹਰੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਟਾਉਣ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਗਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਤੁਸੀਂ ਕੁਰਸੀ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਰਿਆਦਾ ਜਾਂ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈ। ਆਪਣੀ ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੁਆਰਾ ਤੁਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ, 1911 ਦੀ ਧਾਰਾ 16(1) (ਈ) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਸ਼ਰੇਆਮ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। 16(I) (e) *ibid.* ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 16(I)(e) *ibid* ਅਧੀਨ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹਟਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਕਪੂਰਥਲਾ ਨੂੰ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ (ਕਾਪੀਆਂ) ਦੇ ਨਾਲ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ਗੀ ਕਾਪੀ ਦੇ ਨਾਲ ਭੇਜਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਭੇਜਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 21 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਪੱਤਰ ਦੇ. ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਤੁਹਾਡੇ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ।" ਬਿਲਕੁਲ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਭਗਤ ਰਾਮ ਪਤੰਗਾ ਨੇ ਆਪਣੇ 16 ਦਸੰਬਰ, 1960 ਦੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ- "20 ਜੂਨ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹੋਇਆ ਸੀ। 1960, ਏ. ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਹੈ

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਤੇ ਪੰਜ ਹੋਰ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮ ਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ। * * * * *

ਇਹ ਗੱਲ ਫਿੱਟਨੈੱਸ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮਾਮਲਾ ਪੰਜਾਬ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੋਣ ਤੱਕ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾ ਨੰ: 5 ਤੋਂ 11 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ (ਜਵਾਬਦਾਰਾ ਭਗਤ ਰਾਮ ਪਤੰਗਾ) ਦਾ ਆਚਰਣ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉਪ ਮੰਡਲ ਅਫਸਰ (ਸਿਵਲ) ਫਗਵਾੜਾ ਵੱਲੋਂ ਰਿੱਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪੰਜ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮ ਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਅਪਣਾਏ (ਉੱਤਰਦਾਤਾ) ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ. ਉੱਪ ਮੰਡਲ ਅਫਸਰ ਫਗਵਾੜਾ ਦਾ ਵਤੀਰਾ ਬਿਲਕੁਲ ਹੀ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਸੀ। ਜਿਸ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ, ਵਿੱਚ ਆਏ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼੍ਰੀ ਭਾਗ ਰਾਮ ਦੀ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਜਸਾਧਕ ਅਫਸਰ ਦੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਬਿਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਲਟਾ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਮੀਟਿੰਗ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਪਾਰਟੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ (ਜਵਾਬਦਾਰ) ਨਾਲ ਹੱਥਪਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੇ ਉਸਦੀ ਕਮੀਜ਼ ਪਾੜ ਦਿੱਤੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਮਰਿਆਦਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਾ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਕੁਰਸੀ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਕਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੁਰਸੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਪਰ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ ਕੁਰਸੀ ਦਾ ਰਵੱਈਆ ਪੱਖਪਾਤੀ ਅਤੇ ਇਕਪਾਸੜ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਮਿਉਂਸਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16(1) (ਈ) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਜੋ ਹੋਇਆ ਉਸ ਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ ਦਾ ਜਵਾਬ ਮਿਤੀ 17 ਦਸੰਬਰ, 1960 ਨੂੰ ਭਗਤ ਰਾਮ ਪਤੰਗਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਬਦ-ਵਾਰ ਕਾਪੀ ਸੀ। ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਇਹ ਘਟਨਾ 20 ਜੂਨ, 1960 ਨੂੰ ਵਾਪਰੀ ਸੀ। ਭਗਤ ਰਾਮ ਪਤੰਗਾ ਨੇ 5 ਜਨਵਰੀ 1963 ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਗਤ ਰਾਮ ਪਤੰਗਾ ਅਤੇ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪੰਜ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਫਗਵਾੜਾ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਜੋਂ ਭਾਗ ਰਾਮ ਦੀ ਚੋਣ ਵਿਰੁੱਧ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜੋ ਕਿ 1960 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 1095 ਸੀ। ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਵਾਬਦਾਰਾਂ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੋਟਿਸਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਮਾਮਲੇ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

(2) ਭਗਤ ਰਾਮ ਪਤੰਗਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 11 ਸਤੰਬਰ, 1962 ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - "ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਭਗਤ ਰਾਮ ਪਤੰਗਾ, ਮੈਂਬਰ, ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਫਗਵਾੜਾ ਨੂੰ ਟੈਂਡਰ ਦੇਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਪੰਜਾਬ ਮਿਉਂਸਪਲ ਐਕਟ, 1911 ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਨਾ ਅਧੀਨ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ, ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਸ਼੍ਰੀ ਭਗਤ ਰਾਮ ਪਤੰਗਾ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ: ਇਸ ਲਈ ਹੁਣ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਈ) , ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਇਸ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਫਗਵਾੜਾ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਉਕਤ ਸ਼੍ਰੀ ਭਗਤ ਰਾਮ ਪਤੰਗਾ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰਤ ਗਜ਼ਟ ਅਤੇ

ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਉਪਰੋਕਤ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਉਕਤ ਸ੍ਰੀ ਭਗਤ ਰਾਮ ਪਤੰਗ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਹੋਰ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਹੈ / ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਨੇ ਫਗਵਾੜਾ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਅਤੇ ਉਸੇ ਕਮੇਟੀ ਲਈ ਚੋਣ ਲੜਨ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਅਤੇ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਵੱਖਰੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ।

(3) ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਗਰੇਵਰ ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ, ਅਤੇ 18 ਸਤੰਬਰ, 1963 ਦੀ ਅਪੀਲ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜੱਜ ਤੋਂ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਈ- ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ' ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਜਾਣ।

ਨੂੰ ਸਹੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬੀ ਸੰਸਕਰਣ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਭਾਗ ਰਾਮ ਦੇ ਸਮਰਥਕ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁਸੀਬਤ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਵਿਵਹਾਰ ਸਭ ਤੋਂ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਅਤੇ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ। ਫਿਰ ਵੀ ਸਮੀਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ' ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ theof}ommthe ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ; eComm ਇਸ ਵਿਚਾਰ 'ਤੇ ਇਕੱਲੇ 1 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈ [ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿ ਹਰੇਕ ਦਾ ਆਚਰਣ ਫਗਵਾੜਾ ਮਿਊਨੀ ਪਪਧਾਨ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਚੋਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬੁਲਾਈ ਗਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ 'ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਸ਼ਰੇਆਮ ਦੁਰਵਰਤੋਂ' ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ

ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਸ਼ਰੇਆਮ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦਾ ਕੇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16(I)(e) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ 'ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਦਿਖਾਵੇ 'ਤੇ ਹੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਲਟ ਸਨ / ਜੇਕਰ ਇਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਆਧਾਰ ਉਹਨਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦੇ ਸਨ ਉਹ ਨਾ ਤਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 16(I)(e) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਸਾਰਥਕ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਢੁਕਵੇਂ ਸਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ (ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ) ਨੂੰ ਜੋ ਵੀ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਲਈ ਸ਼ਿਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਉਣ ਨਾਲ ਦੂਰ-ਦੂਰ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਮਰਿਆਦਾ ਅਤੇ ਮਾਣ ਦੀ ਘਾਟ ਅਤੇ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰਤਾ ਵਿੱਚ ਭੜਕਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਬੇਰਹਿਮ ਤੱਤ ਦੀ ਘਾਟ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਤਾਂ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ ਬਰਤਰਫ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ (ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ) ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹਟਾਉਣ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ (1) ਦੇ ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੁਲਟ ਜੇ. ਦੇ ਅਬਜ਼ਰਵਰ ਵੇਸ਼ਨਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਸਿੱਟੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਮੰਗਿਆ, ਪਰ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਕੇਸ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ, ਅਤੇ ਦੁਲਟ ਜੇ. ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ, ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਦੂਜੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਮਤ ਹੋਏ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਜੱਜ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ

ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਫਗਵਾੜਾ ਮਿਊਨੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਇਸ ਲਈ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ 18 ਸਤੰਬਰ 1963 ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ।

ਇਹ ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਰਾਜ ਨੇ ਲੈਟਰਸ ਪੈਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10, ਭਗਤ ਰਾਮ ਪਤੰਗਾ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ 1964 ਦੇ ਨੰਬਰ 70 ਅਤੇ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ 1964 ਦੇ ਨੰਬਰ 71 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ। ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਤੁਲੀ ਜੇ. ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਈਆਂ, ਜਦੋਂ 7 ਅਗਸਤ, 1968 ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਇਹਨਾਂ ਦੋ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਇਸਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ - ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(4) “ ਚੰਦਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰ ਅੰਗਰੀਸ਼। ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਡਬਲਯੂ (2) ਵਿੱਚ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਉਸੇ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨਾਲ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

- (1) *ILR (1963) 1 ਪੰਜਾਬ 588=11963 PLR 267 (FB)*।
- (2) 1958 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂ 1243 ਨੇ 7 ਅਗਸਤ, 1959 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

ਵਿਵਹਾਰ ਅਤੇ ਅਨਿਯਮਤ ਵਿਵਹਾਰ ' ਤੇ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਚੋਣ ਲੜਨ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਲਈ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਐਸ.ਬੀ. ਕੈਪੂਰ ਜੇ. ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ - ਮਾਡਲ ਬਿਜਨਸ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ 117 ਵਿਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਚੇਅਰਮੈਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16(I)(e) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਬੇਰਹਿਮ ਮੈਂਬਰ ਦਾ ਨਾਮ ਦਿਓ। 6 ਅਗਸਤ, 1957 ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਆਖਰੀ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ (ਨਕਲ 'ਏ') ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੂੰ ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ ਹੰਗਾਮਾ ਕਰਨਾ ਸੀ। 2 ਏਜੰਡੇ 'ਤੇ ਅਗਲੀ ਆਈਟਮ ਦੇ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੋਵੇ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਬਨਾਮ ਟੀ.ਆਰ. ਵਰਮਾ (3), ਪੰਨਾ 884 'ਤੇ, ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਸਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੋ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਬਿਨਾਂ ਸਬੂਤ ਲਏ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।' ਇਹ ਕੇਸ ਗਰੇਵਰ ਜੇ. ਦੀ ਰਾਇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬੋਲਦਾ ਹੈ, ਅਪੀਲ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਪੰਨਾ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਸਕੱਤਰ, ਹਰਿਆਣਾ, ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ ਵਿਭਾਗ (4) ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਮਾਮਲਾ ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆਇਆ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਟੇਕ ਚੰਦ ਜੇ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16(I)(e) ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ 'ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ' ਤੇ, ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ-'ਪ੍ਰਤੱਖ ਰੂਪ ਨਾਲ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਚਮਕਦਾਰ, ਬਦਨਾਮ, ਬਦਨਾਮੀ ਨਾਲ। ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫਲੈਗਿੰਟ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਬਲਣਾ, ਬਲਣਾ, ਬਲਣਾ, ਵਹਿਣਾ। ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਜਾਂ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਚਮਕਦਾਰ, ਬਦਨਾਮ, ਬਦਨਾਮੀ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਸੂਚਨਾ ਵਿੱਚ ਭੜਕਣਾ'। ਵਿਧਾਨਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਸਿਰਫ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਅਤੇ ਇੱਕ 'ਸਪੱਸ਼ਟ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ' ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਫਰਕ ਖਿੱਚ ਰਹੇ ਸਨ ਜਿਸ 'ਤੇ 'ਵੱਡੇ ਮਾਉਸ', 'ਘਿਨਾਉਣੇ' ਜਾਂ 'ਚਮਕਦਾਰ ਦੁਸ਼ਟ' ਦੇ ਉਪਨਾਮ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਸਦਾ ਬੁਰਾ ਉਪਯੋਗ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ ਗਲਤ ਮਕਸਦ ਲਈ। ਕਿਸੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਅਨਿਯਮਿਤ ਅਤੇ ਗਲਤ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਕਿਸੇ ਮਾੜੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ, ਇੱਕ ਇਰਾਦਾ ਜਾਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸ ਤੱਕ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਰੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਵਿਧਾਨਕ ਨਿਯਮ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। 'ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ' ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 'ਸਪੱਸ਼ਟਤਾ ਨਾਲ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਇੱਕ ਤਣਾਅ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ

(3) ਏਆਈਆਰ 1957 ਐਸਸੀ 882.

(4) 1968 PLR 244

ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਜੋ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਚਮਕਦਾਰ, ਬਦਨਾਮ, ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ, ਬਦਨਾਮ ਜਾਂ ਦੁਸ਼ਟ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੇ ਇਸ ਨਿਰੀਖਣ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ

ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਉਸੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਉਹ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਬਤੌਰ ਮੈਂਬਰ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਰਹੇ ਸਨ। ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਲਈ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਲਾਇਆ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਜੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨਾਲ ਇਕਸਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਸੀ। ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਉਪ-ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਚੋਣ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਸੀ। ਉਹ ਕੇਵਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਹ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਉਪ-ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਮੈਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਕੋਈ ਉਚਿਤ ਤਰਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਵਿਵਹਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਜੋਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਗੈਰ-ਸੰਬੰਧਿਤ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਸੰਬੰਧਿਤ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਰੱਖਣ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਉਂਜ, ਜੇਕਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਇਕੱਲਾ ਮਾਮਲਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਇਹ ਕਾਫੀ ਸੀ, ਪਰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਾਮਲਾ ਰਿਜ਼ਰਵ ਪੈਂਡੈਂਟਸ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਇਸ ਬੀਚ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

(5) ਸਹੇਲਾ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (5) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਸਮਰਥਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸ ਮਾਰਕੀਟ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਮਾਰਕੀਟ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

(5) 1963 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂ 2189 ਨੇ 26 ਮਈ, 1967 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

ਹੁਕਮ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਇਹ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਹੁਕਮ ਸੀ, ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਇਸ 'ਤੇ ਆਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਇਸ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਸੀ, ਪਹਿਲਾਂ, ਸਹੇਲਾ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (6), ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸ ਮਾਰਕੀਟ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਮਾਰਕੀਟ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ, ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ ਦੇ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16, - ਇੱਕ ਅਰਧ ਨਿਆਇਕ ਹੁਕਮ ਹੈ; ਅਤੇ ਦੂਜਾ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਦੋ ਫੈਸਲੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਿਟਡ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ (7), ਅਤੇ ਭਗਤ ਰਾਜਾ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ (8)। ਪਰ ਆਖ਼ਰੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਦੋ ਕੇਸ ਮਾਈਨਜ਼ ਐਂਡ ਮਿਨਰਲਜ਼ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ) ਐਕਟ, 1957 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਨ, ਅਤੇ ਉਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੇਸ ਦੂਜੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੁੱਲ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ। ਉਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਰਨ ਦੇਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 136 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਕਤੀ ਅਪੀਲੀ ਜਾਂ ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਹੈ, ਤਾਂ (ੳ) ਮੂਲ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਪੀਲੀ ਜਾਂ ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਅਤੇ (ਬੀ) ਅਪੀਲ ਦੇਰ ਨਾਲ ਅਤੇ ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਰਡਰ ਲਈ ਕਾਰਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਸਕੇ ਕਿ ਅਸਲ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਿਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਦੋ ਕੇਸ ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਨਿਸੀਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 (ਐਲ) (ੳ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੇਸ ਨਾਲ ਸਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ। ਉਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਉਠਾਈ ਗਈ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਦਲੀਲ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਬਿੰਦੂ ਐਡ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਸਹੇਲਾ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (5) ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਉਦੋਂ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹਮਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ

(6) *TLR (1967) 1 ਪੁਨਿਆਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ 260. (FR)*

(7) *1. TR 1966 SC 671.*

(8) *ਏ. ਆਈ. ਆਰ. 1967 ਐਸਸੀ 1606.*

ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੇ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਖਾਮੀ ਨਹੀਂ ਦੱਸੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।, ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਹੈ ਜੋ ਨਾ ਸਿਰਫ ਇਸ ਪਾਰਟੀਕੁਲਰ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸ ਮਾਰਕਿਟ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਵਰਗੇ ਸਮਾਨ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ਨ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉੱਠ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਹ ਸਵਾਲ ਇਸ ਲਈ ਵੱਡੇ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

(6) ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਿਛਲੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਬੈਚ ਕੋਲ ਭੇਜ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਪਹਿਲੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸੇ ਬੈਚ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਛੱਡਦੇ ਹਾਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੁੱਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਈ) ਦਾ ਘੇਰਾ ਅਤੇ ਕੀ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਜਾਂ ਮਾੜਾ ਵਿਵਹਾਰ ਇਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਕੋਈ ਬਾਹਰੀ ਅਤੇ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੈ, ਜਾਂ ਕੀ ਇਹ ਕੁਝ ਹੈ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੁਭਾਅ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(7) ਦੋ ਅਪੀਲਾਂ ਫਿਰ 20 ਫਰਵਰੀ, 1969 ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾਵਾਂ ਆਰ.ਐਸ. ਸਰਕਾਰੀਆ ਅਤੇ ਬੀ.ਆਰ. ਤੁਲੀ, ਜੇ.ਜੇ., ਅਤੇ ਮੈਂ ਵਾਲੇ ਬੈਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ। ਉਸ ਮਿਤੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚੇ ਸਿੱਟੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ 'ਆਚਰਣ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਨੇ ਫਗਵਾੜਾ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਸ਼ਰੇਆਮ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਸ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੱਡੇ ਬੈਚ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਹੇਲਾ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (5) ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸ ਮਾਰਕਿਟ ਐਕਟ ਦੇ ਸਮਾਨ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼, 1961, ਸੈਕਸ਼ਨ 15, ਇੱਕ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਹੁਕਮ ਹੈ, ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 16(I)(e) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਸਮਰਥਨ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਕਟ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਆਖਰੀ-ਉਲੇਖਿਤ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਕਿਸਮ ਦਾ ਹੈ। ਸਹੇਲਾ ਰਾਮ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਇਹਨਾਂ ਦੋ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਪੰਜ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਚ ਨੂੰ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ 'ਤੇ ਦੇਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ - (ਏ) ਕਿ 'ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਹੁਤਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ', ਅਤੇ (ਬੀ) ਕਿ 'ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਪਰੋਵੀਸੋ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ

ਐਕਟ ਦੇ **16(1)** ਦੀ ਉਦਾਰਤਾ ਨਾਲ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ **10(I)(e)** ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਰ ਕੁਝ ਕਰਨਾ ਬਾਕੀ ਸੀ? ਪਹਿਲੇ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਬੀ. ਜੌਹਨਸਨ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ (ਬਿਲਡਰਜ਼), ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ (9) ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਬਨਾਮ ਐਚਸੀ ਗੋਇਲ (10) ਤੋਂ ਵੀ ਸਮਰਥਨ ਮਿਲਦਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਮੇਰੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ **16** ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਮਿਊਂਸਪੈਲਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਮੁਕਾਬਲਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਜਿਸਦਾ ਉਹ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਉਲਟ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਹੈਲਸਬਰੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ, ਤੀਜੇ ਸੰਸਕਰਣ, ਵਾਲੀਅਮ II, ਪੰਨਾ 61 ਵਿੱਚ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀ, - “ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ (ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ) ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ, ਪਰ ਜੇ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਸਹੀ ਹਨ, ਅਤੇ ਜੇ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਗਲਤ ਹਨ, ਤਾਂ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ **16(1)** ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਉਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ। ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, (ਏ) ਕੀ ਫਗਵਾੜਾ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ **16(I)(e)** ਅਧੀਨ ਦੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਹਨ, (ਬੀ) ਜੇਕਰ ਉਪਰੋਕਤ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਅਤੇ (ਸੀ) ਜੇਕਰ ਦੂਜੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲਿਆਂ, ਫਗਵਾੜਾ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਅਤੇ ਉਸ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਦੀ ਚੋਣ ਲੜਨ ਲਈ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਲਈ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਹੈ?

(8) ਪਹਿਲੇ ਦੋ> ਸਵਾਲ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਐਸ ਇਨੇਲ ਸਾ ਰਾਮ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਕਾਫੀ ਲੰਮੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਕੇਸਾਂ, ਅਤੇ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ, ਅਤੇ ਇਹ ਸੀ। ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਾਰਕੀਟ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ **16(I)(e)** ਅਧੀਨ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਾਂਗ ਹੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਆਦੇਸ਼, ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(9) (1947) 2 ਸਾਰੇ. ਐਫ਼. ਆਰ. 395.

(10) ATR 1964 SC 364.

ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਸਿਰਫ ਤਿੰਨ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲਾ ਕੇਸ ਬਚਿੱਤਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (11) ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬਚਿੱਤਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੜਤਾਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸੀਵਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 311(2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਪੰਨਾ 397 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਨੇ ਇਸ ਨਿਰੀਖਣ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਬਣਾਇਆ ਸੀ, - "ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਨਿਰੰਤਰ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੋ ਪੜਾਅ ਹਨ। ਪਹਿਲਾ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਸਥਾਪਿਤ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਉਦੋਂ ਹੀ ਪਹੁੰਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੰਨੇ ਸਥਾਪਿਤ ਹਨ। ਇਹ ਪੜਾਅ ਸਬੰਧਤ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾ ਪੜਾਅ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ - ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ, ਨੋਟਿਸ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਦੂਜੇ ਪੜਾਅ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਸੀਵਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 311(2) ਅਨੁਸਾਰ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਇਹ ਪੜਾਅ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਨਿਆਂਇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਏ ਗਏ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਹੁਕਮ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਉਸ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਬਦਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਸਥਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਏ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਹੁਕਮ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਉਣਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗਲਤ ਹੈ।" ਦੂਸਰਾ ਮਾਮਲਾ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਐਚ.ਸੀ ਗੋਇਲ (10) ਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੰਨਾ 369 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਨੇ ਦੇਖਿਆ - "ਜਨਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਿੱਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੌਕਰਾਂ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਧਾਰਾ 311(2) ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਰਟੀਕਲ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਹ ਪੁੱਛਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਹੁਕਮ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਬੂਤ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜੋ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ

ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ, ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਫਿਰ ਵੀ, ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਸਰਟੀਫਿਰੀ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿੱਟ, ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਕਿਸੇ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਅੰਤਮ ਸਿੱਟਾ, ਜੋ ਕਿ ਉਸਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਅਧਾਰ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਅਟਾਰਨੀ-ਜਨਰਲ ਲਈ ਨਿਰਪੱਖਤਾ

ਵਿੱਚ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਜੋੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। " ਆਖਰੀ ਕੇਸ *ਭਗਤ ਰਾਜਾ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ (8)* ਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਭਾਵੇਂ ਮਾਈਨਜ਼ ਐਂਡ ਮਿਨਰਲਜ਼ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ) ਐਕਟ, 1957 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਹੈ, ਪਰ ਸਫ਼ਾ 1613-1614 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ, ਪੂਰੀ ਸਮੀਖਿਆ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਮੌਜੂਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਹਨ- "ਉਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਲਓ ਜਿੱਥੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ *ਹਰੀਗੜ੍ਹ ਸ਼ੁਗਰ ਮਿੱਲ ਕੇਸ (11)* ਵਾਂਗ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਟਾਲ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਾਰਨ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਸਕਦੀ ਕਿ ਉਹ ਕਿਉਂ ਹਾਰ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਅਪੀਲ ਦਬਾਉਣ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਸਹੀ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਅਪੀਲ ਦੇ. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਸਿਰਫ਼ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਿਉਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਲਿਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਕਿ ਇੱਕ ਅਥਾਰਟੀ ਜਿਸਨੂੰ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਨੂੰ ਤਰਕ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਰੂਪਰੇਖਾ ਦੇਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ।" ਇਹਨਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਤੋਂ ਉਪਲਬਧ ਸਿੱਟੇ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ (a) ਕਿ ਧਾਰਾ 16(1)(e) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਐਕਟ ਦੀ ਇੱਕ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਉਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਕੁਦਰਤ ਦੀਆਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ i(b) ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਧਾਰਾ 16(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਹਟਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਤਰਕ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਰੂਪਰੇਖਾ ਦੇਣ ਲਈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਹ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਸਨ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ *ਭਗਤ ਰਾਜੇ ਦਾ ਕੇਸ* ਉਸ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ

(12) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1961 ਐਸ.ਸੀ., 1669.

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ **16 (1)** ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ, ਇੱਕ ਮਿਊਂਸੀਪਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਊਂਸਪੈਲਿਟੀ ਦੀ ਚੋਣ ਲੜਨ ਲਈ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਲਈ, ਬਿਲਕੁਲ ਝੂਠ ਹੈ, ਪਰ ਵਿਆਪਕ ਅਜਿਹੇ ਸਵਾਲਾਂ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਸਵਾਲਾਂ **(a)** ਅਤੇ **(b)** ਦਾ ਜਵਾਬ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(9) ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਆਖਰੀ ਸਵਾਲ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਘਟਨਾ **20 ਜੂਨ, 1960** ਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਫਗਵਾੜਾ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਉਪ ਮੰਡਲ ਅਫਸਰ (ਸਿਵਲ) ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ; ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ, ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੋ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਫਾਈਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਫਗਵਾੜਾ ਦੇ ਉਪ-ਮੰਡਲ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਸਿਵਲ) ਨੇ ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਪੂਰਥਲਾ ਵਿਖੇ ਆਪਣੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਦਲੇ ਵਿਚ ਜਲੰਧਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ। ਜਲੰਧਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਾ ਪੱਤਰ **21 ਸਤੰਬਰ 1960** ਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਕਪੂਰਥਲਾ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਦੀ ਕਾਪੀ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ- “ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੈਂਬਰ (ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ) **20 ਜੂਨ** ਨੂੰ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਗਲਤ ਅਤੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕਰਦੇ ਸਨ। , **1960**, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਚਰਣ ਤੋਂ, ਜਦੋਂ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਫਗਵਾੜਾ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਚੁਣੇ ਗਏ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਬੁਲਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਅਜਿਹੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਦੁਹਰਾਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਫਗਵਾੜਾ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ * **20 ਜੂਨ, 1960** ਦੀ ਫਗਵਾੜਾ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ **23 ਨਵੰਬਰ, 1961** ਨੂੰ ਮਹਾਜਨ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਫਾਈਲ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਉਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਮੰਤਰੀ-ਪ੍ਰਭਾਰੀ ਨੇ ਉਠਾਇਆ। ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ **17 ਮਾਰਚ 1962** ਦੇ ਮੰਤਰੀ-ਇੰਚਾਰਜ ਦੇ ਨੋਟ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਉਸ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਨੋਟ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਵਾਬਦਾਤਾ, ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ ਨੂੰ **26 ਜਾਂ 27 ਮਾਰਚ 1962** ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਫਾਈਲ ਅੱਗੇ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਏ.

22 ਅਤੇ **23** ਮਾਰਚ **1962** ਨੂੰ ਪੱਤਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ **3** ਅਪ੍ਰੈਲ, **1962** ਨੂੰ ਮੰਤਰੀ-ਇੰਚਾਰਜ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਫਾਈਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ, ਜਵਾਬਦੇਹ, ਕਦੇ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਹਨ। ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਫਿਰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਜਾਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ, ਨਿਵਾਸੀ ਪੌਡੋਟ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੋਣ ਲੜਨ ਲਈ ਅਯੋਗ ਨਿਰਾਉਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਾ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਵੇਗਾ। ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਰੁਤਬੇ 'ਤੇ ਸ. ਫਿਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ। ਦਫਤਰ ਨੇ ਫਿਰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ **16(1)** ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਸਲਾਹ ਲਈ ਜਾਵੇ। . ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਲੀਗਲ ਰੀਮੇਮ ਬ੍ਰਾਂਸਰ ਨੇ ਦਫਤਰ-ਨੋਟ ਵਿਚ ਇਸ ਰਾਏ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ ਨੂੰ ਫਗਵਾੜਾ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਲਈ ਕੋਈ ਅਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ **12** ਜੂਨ, **1962** ਦੀ ਗੱਲ ਸੀ। ਉਸ 'ਤੇ **19** ਜੂਨ, **1962** ਨੂੰ ਦਫਤਰ ਨੇ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਨੋਟ ਪਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੋਟ ਵਿੱਚ **20** ਜੂਨ, **1960** ਦੀ ਘਟਨਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪ-ਮੰਡਲ ਅਫਸਰ (ਸਿਵਲ) ਦੁਆਰਾ ਬਿਆਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਕਾਫ਼ੀ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਹਾਇਕ ਲੀਗਲ ਰੀਮੇਮਬਰਸਰ ਦੀ ਰਾਏ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨੋਟ ਦੇ ਅਖੀਰਲੇ ਪੈਰੇ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਸੀ- "ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਕੇਸ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਰਵਸ਼੍ਰੀ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ ਅਤੇ ਭਗਤ ਰਾਮ ਪਤੰਗਾ ਨੂੰ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਫਗਵਾੜਾ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਹਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੋਟ 'ਤੇ, **12** ਜੁਲਾਈ, **1962** ਨੂੰ, "ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ-"ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਅਤੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਪਸੰਦ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਧਾਇਕ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ" **12** ਅਗਸਤ, **1962** ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ-"ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਿਧਾਇਕ, ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਚੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਹੈ, ਤੋਂ ਬਿਹਤਰ ਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।" ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਫਿਰ **6** ਸਤੰਬਰ, **1962** ਨੂੰ ਆਪਣੇ **19** ਜੂਨ, **1962** ਦੇ ਨੋਟ ਵਿੱਚ ਦਫਤਰੀ ਸੁਝਾਅ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਭਾਗ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉੱਪਰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਫਾਈਲ ਨੂੰ ਘੋਖਣ ਤੋਂ ਇੱਕ ਗੱਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਇੰਚਾਰਜ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੇਸ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣਾ ਮਨ ਲਗਾ ਲਿਆ। ਪਹਿਲਾਂ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ

ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਗੌਰ ਕੀਤਾ, ਫਿਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਸਲਾਹ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਲਈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਉਹ ਨੋਟ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਸਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਫਾਈਲ ਨੂੰ ਘੋਖ ਕੇ ਇਸ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਾ ਦਿੰਦੇ। ਸੋ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਹਕੀਕਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੇਸ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣਾ ਮਨ ਲਗਾ ਲਿਆ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਆਪਣੀ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸਗੋਂ ਸਿਰਫ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਗੱਲ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। **19 ਜੂਨ, 1962** ਦਾ ਦਫ਼ਤਰੀ ਨੋਟ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫਗਵਾੜਾ ਦੇ ਉਪ-ਮੰਡਲ ਅਫਸਰ (ਸਿਵਲ) ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਘਟਨਾ ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ ਨੂੰ ਸੱਚ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਇਨਕਾਰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਘਟਨਾ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਸੰਸਕਰਣ, ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਫਾਈਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਲਿਖੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਫਾਈਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ। *ਭਗਤ ਰਾਜਾ ਦੇ ਕੇਸ* ਵਿੱਚ, ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਵਾਲੇ ਤਰਕ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਰੂਪਰੇਖਾ ਇਸ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਫਾਈਲ ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਦੋ ਸੰਸਕਰਣ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਨ। ਇੱਕ ਜਿਮਿਵਾਰ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਉਪ-ਮੰਡਲ ਅਫਸਰ (ਸਿਵਲ) ਫਗਵਾੜਾ, ਜਿਸ ਨੇ **20 ਜੂਨ, 1960** ਦੀ ਫਗਵਾੜਾ ਮਿਊਂਸੀਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਦਾ ਸੰਸਕਰਣ ਸੀ, ਅਤੇ ਦੂਸਰਾ ਇਸ ਘਟਨਾ ਦਾ ਰੂਪ ਸੀ। ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ **16(1)** ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸਾਂ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਵਿੱਚ। ਇਹ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਸੰਸਕਰਣ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਜਾਂ ਨਾ ਮੰਨਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਹੀਂ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਲਾਈਨ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਕੇਸ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਤਰਕ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ, ਇਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ, *ਭਗਤ ਰਾਜਾ ਦੇ ਕੇਸ* ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਫਾਈਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਲਏ ਸਨ। ਦੋ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਅਯੋਗਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਵੀ। ਜ਼ਾਹਰਾ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਤੀਜੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹਾਮੀ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ *ਸਹੇਲਾ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (5)* ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ

ਉਪਰੋਕਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਵਿੱਚੋਂ, 26 ਮਈ, 1967 ਨੂੰ ਗਰੇਵਰ ਅਤੇ ਪੀਡਿਟ ਜੇ.ਜੇ. ਦੀ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਆਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਹੇਲਾ ਰਾਮ ਦੇ ਮਾਰਕੀਟ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਹੁੰਦਿਆਂ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਕੁਝ ਦੋਸ਼ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰਕੀਟ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ ਅੰਤਿਮ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਹੇਲਾ ਰਾਮ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪਰ 26 ਮਈ 1967 ਨੂੰ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਫਾਈਲ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਸਿਰਫ ਹਿਸਾਰ ਦੀ ਮਾਰਕੀਟ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਸਹਿਲਾ ਰਾਮ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਕੁਝ ਵੱਖਰੇ ਕੇਸ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਕਿ ਹਰੇਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅੰਤਿਮ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ, ਜਦੋਂ ਉਸਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਅਤੇ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ। ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਫਗਵਾੜਾ ਦੇ ਉਪ-ਮੰਡਲ ਅਫਸਰ (ਸਿਵਲ) ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਹਰੇਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਹੇਲਾ ਰਾਮ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(10) ਹੁਣੇ ਦੱਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਕੇਸ ਇਸ ਬੈਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅੰਤਿਮ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਹਨ, ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਸਫਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਦੋ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਵਕੀਲ ਦੀ ਫੀਸ ਰੁਪਏ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ 100.

ਕੇ.ਐਸ.ਕੇ

13012 ILR—ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰੈਸ, ਸੀ.ਐਚ.ਡੀ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

The State of Punjab v. Bhagat Ram Patanga

ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ